

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
SREDNJOBOSANSKI KANTON/ KANTON SREDIŠNJA BOSNA

KANTONALNI SUD U NOVOM TRAVNIKU

Broj: 46 0 P 109842 24 Gž

Novi Travnik, 27.08.2024. godine

Kantonalni sud u Novom Travniku, u vijeću sastavljenom od sudaca: Senada Begović, kao predsjednice vijeća, Mirjane Grubešić i Aide Pezer-Alić, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja S. Dž., sin M. iz G. V.-U., ..., zastupan po punomoćniku Midhatu Gekić, advokatu iz Gornjeg Vakufa-Uskoplja, protiv tuženog N. Dž., sin M. iz G. V.-U., ..., zastupan po punomoćniku Almi Jusufbegović, advokatu iz Bugojna, radi prestanka prava stvarne služnosti, v.sp. 500,00 KM, odlučujući po žalba tužitelja-protutuženog i tuženog-protutužitelja izjavljenim protiv presude Općinskog suda u Bugojnu broj: 46 0 P 109842 22 P od 23.01.2024. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 27.08.2024. godine, donio je slijedeću:

PRESUDU

Žalba tuženog-protutužitelja se uvažava i u stavu 2. izreke preinačava presuda Općinskog suda u Bugojnu broj: 46 0 P 109842 22 P od 23.01.2024. godine i sudi:

Usvaja se protutužbeni zahtjev tuženog-protutužitelja koji glasi:

Utvrđuje se da tuženom-protutužitelju kao stvarnom posjedniku i vlasniku nekretnine označene kao k.č. ... iz zk. ul. broj ... k.o. SP_Gornji Vakuf (po kat. operatu k.č. ... k.o. G. V.) povlasnom dobru temeljem dosjlosti pripada pravo stvarne služnosti pješačkog prolaza stepeništem preko nekretnine tužitelja-protutuženog označene kao k.č. ... iz zk. ul. broj ... k.o. SP G. V. (po kat. operatu k.č. broj ...) poslužno dobro, pa je slijedom toga tužitelj-protutuženi dužan priznati i trpjeti da se temeljem ove pravomoćne presude na poslužnoj parceli označenoj kao k.č. broj ... iz zemljišnoknjižnog uloška broj ... k.o. SP_G. V. (po kat. operatu k.č... k.o. G. V.) u zemljišnoj knjizi Općinskog suda u Bugojnu u „C“ teretnom listu upiše gore ustanovljeno i priznato pravo stvarne služnosti prolaza pješice na naprijed utvrđeni način u korist navedene povlasne parcele tuženog-protutužitelja označene kao k.č. ... iz zk. ul. broj ...k.o. SP_G. V. (po kat. operatu k.č. ... k.o. G.V.), a prema skici lica mjesta koja čini sastavni dio ove presude.

Žalba tužitelja-protutuženog se odbija kao neosnovana i u stavu 1. izreke potvrđuje presuda prvostupanjskog suda.

Obvezuje se tužitelj-protutuženi da tuženom-protutužitelju naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 1.266,60 KM u roku od 30 dana po prijemu presude pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

Obrazloženje

Presudom prvostupanjskog suda (stav 1. izreke) odbijen je tužbeni zahtjev tužitelja-protutuženog koji glasi:

Ukida se pravo stvarne služnosti pješačkog prolaza stepeništem, preko nepokretnosti tužitelja označenoj kao k.č. ... iz zk. ul. ... k.o. SP_ G. V. kojoj odgovora katastarska parcela ...iz popisnog lista ... k.o. G. V. u korist nepokretnosti tuženog označenoj kao k.č. ... iz zk. ul. broj ... ko. SP G. V. kojoj odgovara katastarska parcela ... upisana u popisni list ... k.o. G. V., te je tuženi na osnovu ove presude, po njenoj pravosnažnosti, dužan napustiti pravo služnosti u obimu i sadržaju koji je činio do sada, kao i da tužitelju naknadi troškove parničnog postupka, sve u roku od 30 dana pod prijetnjom prinudnog izvršenja, kao neosnovan.

Stavom 2. izreke presude odbijen je protutužbeni zahtjev tuženog-protutužitelja koji glasi:

Utvrđuje se da tuženom-protutužitelju kao stvarnom posjedniku i vlasniku nekretnine označene kao k.č... iz zk. zl. broj ... k.o. SP_G. V. (po kat. operatu k.č. ... k.o. G. V.) povlasnom dobru temeljem dosjelnosti pripada pravo stvarne služnosti pješačkog prolaza stepeništem preko nekretnine tužitelja-protutuženog označene kao k.č. ... iz zk. zl. broj ... k.o. SP_G. V. (po kat. operatu k.č. broj ... k.o. G. V.) poslužno dobro, pa je slijedom toga tužitelj-protutuženi dužan priznati i trpjeti da se temeljem ove pravomoćne presude na poslužnoj parceli označenoj kao k.č. broj ... iz zemljišnoknjižnog uloška broj ... k.o. SP_G. V. (po kat. operatu k.č. ... k.o. G. V.) u zemljišnoj knjizi Općinskog suda u Bugojnu u „C“ teretnom listu upiše gore ustanovljeno i priznato pravo stvarne služnosti prolaza pješice na naprijed utvrđeni način u korist navedene povlasne parcele tuženog-protutužitelja označene kao k.č. ... iz zk.ul. broj ... k.o. SP_G. V. (po kat.operatu k.č. ... k.o. G. V.), a prema skici lica mjesta koja čini sastavni dio ove presude, kao neosnovan.

Stavom 3. izreke presude odlučeno je da svaka stranka snosi svoje troškove postupka.

Protiv navedene presude žalbe su pravovremeno izjavili tužitelj-protutuženi i tuženi-protutužitelj. Žalbom tužitelja-protutuženog presuda se pobija u stavu 1. i 3. izreke zbog povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, pogrešne primjene materijalnog prava i odluke o troškovima postupka, s prijedlogom da se presuda u pobijanom dijelu preinači i usvoji tužbeni zahtjev tužitelja-protutuženog uz dosudu troškova parničnog postupka prema troškovniku u spisu ili da se presuda u pobijanom dijelu ukine i predmet vrati prvostupanjskom sudu radi održavanja nove glavne rasprave. U žalbi ističe da je sud nepravilno primijenio odredbe člana 8. u vezi člana 123. stav 2. Zakona o parničnom postupku jer svi dokazi u spisu nepobitno i objektivno prihvatljivo navode na zaključak da je tužitelj-protutuženi vlasnik posjeda k.č. ... iz zk. ul. ... k.o. SP-G. V. kojoj odgovara posjedovna parcela ... iz popisnog lista ... K.O. G. V., da je vlasništvo stekao diobom po predniku svom ocu Dž. M. i da je za njegovog života sporno stepenište cijepanjem postalo sastavni dio parcele tužitelja-protutuženog, da je tužitelj-protutuženi prema izvedbeno tehničkoj dokumentaciji - planu gradnje i odobrenjima za gradnju izgradio i doradio sporno stepenište koje je sastavni dio njegovog objekta, što je u cijelosti potvrđeno i vještačenjima vještaka geometra Duvnjak Emine i vještaka građevinske struke Edina Pašalić iz kojih proizilazi da sagledavajući stanje na terenu, odnosno lokacije izgrađenih stambenih objekata i prema skici vještaka geometra, sva tri objekta mogu ostvariti direktan izlaz na zajednički pristupni put i javnu površinu s tim da objekat D. N. na k.p. ... k.č. ... graniči sa dvije strane sa pristupnim putevima. Na ročištu od 27.11.2023. godine vještak je na upit ponovno izjavio da ostaje pri datom nalazu i

mišljenju i pojasnio da je fotografisao ulaz u podrum i objekat tuženog-protutužitelja i izjavio da postoji mogućnost izvedbe ulaza preko njegove verande na način da sa bočne strane na njegovom objektu probije bočni ulaz sa zajedničkog puta i jedne stepenice bi išle u podrum i ne bi bila potrebna vrata za podrum, a druge stepenice bi bile za ulaz u kuću. Na upit punomoćnika tuženog/protutužitelja da li bi na taj način tuženi/protutužitelj izgubio jednu prostoriju vještak je odgovorio da ne bi gubio prostoriju u pitanju je veranda. Također je pojasnio da je tužitelj/protutuženi ulazne stepenice izgradio u skladu sa projektom, a odstupanja su samo u rasporedu prostorija. Imajući u vidu naprijed navedeni nalaz i mišljenje i dovodeći ga u vezu sa zaključkom suda u posljednjem pasusu na stranici 5. presude jasno je da sud pogrešno čini spornim da li je prestala potreba tuženog i njegove porodice da se koriste ovom služnošću imajući u vidu razloge tužbe i njen pravni osnov. Posljedica pogrešne ocjene izvedenih dokaza je rezultirala i povredom odredbe člana 191. stav 4. točka Zakona o parničnom postupku jer sud na stranici 7. pasus 3. ožalbene presude neobrazloženo i neutemeljeno u ostalim dokazima ne prihvata kao istinit iskaz tužitelja-protutuženog u dijelu dogovora pri diobi i gradnji temeljem izvedbeno tehničke dokumentacije tužitelja/protutuženog iz koje se jasno može zaključiti da je tužitelj/protutužbeni zakonit i savjestan graditelj svoje stambene zgrade sa projektovanim stepeništem kao sastavnim dijelom objekta. Stoga nema uporišta za zaključak suda da je na nesumnjiv način utvrdio da nije bilo dogovora prilikom gradnje kuće i cijepanja matične parcele k.č. ... da tuženi sebi gradi drugi ulaz jer je to u suprotnost i sa naprijed navedenom izvedbeno tehničkom dokumentacijom koja predviđa gradnju ulaza za sve objekte nakon cijepanja, a koja mogućnost je potvrđena nalazom vještaka građevinske struke Pašalić Edina. Slijedom tako pogrešnog zaključka nužno je moralo rezultirati i zaključkom temeljem kojeg se tužbeni zahtjev tužitelja odbija kao neosnovan. Kao posljedica pogrešne ocjene izvedenih dokaza jeste pogrešan zaključak suda na stranici 8. presude pasus 4. da drugog prikladnijeg ulaza u kuću tuženi nema, odnosno uopće nema drugog ulaza u kuću što je suprotno odredbama člana 270. stav 2. Zakona o stvarnim pravima obzirom na nesporne dokaze i odlučne pravne činjenice da sa površine zajedničkog pristupnog puta tuženi ima mogućnost ostvariti pristup i ulaz u svoju kuću. U tom su slijedu odredbe stava 1. navedenog člana i odredbe člana 274. stav 2. istog zakona. Uvidom u zemljišnoknjižni uložak broj ... k.o. SP_G. V. upisano je vlasništvo tužitelja/protutuženog, a evidentno da u C teretnom listu je naznaka da nema upisanih tereta. Služnost je teret na nekretnini koji mora biti upisan u C listu. Slijedom toga, a u skladu sa odredbama člana 271. Zakona o stvarnim pravima služnost koja nije upisana u zemljišne knjige prestaje kada poslužnu stvar stekne osoba koja nije znala niti je morala znati za tu služnost. Nesporno i po izvedenim dokazima tužitelj je dokazao sve odlučne činjenice da je diobom, a potom i izvedbeno tehničkom dokumentacijom držao, da je po nepogovornoj i neosporenoj volji oca od bilo koga pa i tuženog stekao neopterećeno pravo vlasništva, a i posjeda spornih stepenica koje nakon diobe su postale sastavni dio projekta i odobrenja za gradnju izgrađene njegove porodične kuće. Prema tome, može mu se vjerovati da su mu diobom pripale sporne stepenice, da je iste gradio i proširio i da nakon diobe i sve pribavljene dokumentacije nije znao niti nije ni mogao znati da tuženi neće sebi otvoriti poseban dogovoreni pristup svojoj porodičnoj kući u kojoj živi sa majkom koja je u zavisnom položaju pristrano postupila i izjavljivala u korist tuženog.

Žalbom tuženog-protutužitelja prvostupanjska presuda se pobija u dijelu kojim se odbija protutužbeni zahtjev tuženog zbog pogrešne primjene ZPP-a, pogrešne primjene materijalnog propisa, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i odluke o troškovima postupka, s prijedlogom da se preinači presuda u pobijanom dijelu i usvoji protutužbeni zahtjev, te obveže tužitelj-protutuženi na nadoknadu troškove parničnog postupka u iznosu od 1.404,00 KM, koji troškovi se odnose na

sastav odgovora na tužbu sa protutužbom, pristup na pripremno ročište na licu mjesta, glavnu raspravu i nastavak glavne rasprave u iznosima od po 280,80 KM uvećane za troškove eventualne takse i troškova vještačenja, kao i za sastav ove žalbe u iznosu od 421,20 KM i takse na žalbu. U žalbi ističe da je sud povrijedio odredbe Zakona o parničnom postupku na način što nije cijenio sve dokaze posebno kao ni u međusobnoj vezi pa je pogrešno primijenio materijalno pravo kada je odbio protutužbeni zahtjev tuženog koji je nesporno dokazan. Tuženom-protutužitelju pripada pravo prolaza preko spornog stepeništa i on je stekao pravo služnosti prolaza temeljem dosjelogosti, a sve u skladu sa odredbama Zakona o stvarnim pravima. Tuženi-protutužitelj sa svojom porodicom i majkom koristi ulaz u svoju kuću od svog rođenja, isti ulaz u kuću tuženog-protutužitelja koristio je i tužitelj-protutuženi svo vrijeme dok je živio u toj kući i to kako ulaz u dio koji je namijenjen za stanovanje, tako i u podrum kuće. Ulaz u kuću i podrum bio je na istom mjestu od 1966. godine kada je otac parničnih stranaka kupio kuću, kao i u vrijeme kada je vršena dioba. Tuženi-protutužitelj je temeljem dosjelogosti stekao pravo služnosti prolaza pješice stepeništem koje se nalazi na nekretnini koja je upisana na ime tužitelja i to nesmetanim korištenjem lično i preko svojih prednika od 1966. godine. Ni tužitelj-protutuženi se nije protivio takvom korištenju svoje parcele do augusta 2022. godine kada je poslao neosnovan zahtjev za prestanak korištenja stepeništa. Tuženi-protutužitelj nema niti je ikada imao drugi ulaz u kuću, a otvaranje drugog ulaza bi mu prouzrokovalo dodatne visoke troškove jer bi cijeli sprat morao preorijentisati, a upitno je da li bi i to bilo moguće obzirom da vještak nije utvrdio navedeno. Tužitelj tokom postupka nije dokazao da postoji drugi prikladniji ili jednako prikladan ulaz u kuću tuženog-protutužitelja niti to može dokazati, jer postoji samo jedan ulaz i to stepeništem koje je u posjedu tuženog-protutužitelja lično i preko njegovih prednika preko 55 godina, što su potvrdili i svjedoci saslušani na glavnoj raspravi, a u ne postojanje drugog ulaza u kuću i podrum uvjerio se i sud na ročištu na licu mjesta. Nejasno je kako je sud utvrdio da nisu ispunjeni zakonski uslovi za utvrđivanja prava vlasništva stvarne služnosti dosjelošću, kako je traženo protutužbom, obzirom da se tuženi-protutužitelj koristio preko svojih prednika spornim stepenicama duže od 20 godina, bez obzira na oznaku poslužne i povlasne parcele i bez obzira na vlasništvo istih.

U odgovoru na žalbu tužitelj-protutuženi je osporio žalbene navode tuženog-protutužitelja, te je naveo da je neutemeljena u dokazima i činjenicama i bez pravnog osnova tvrdnja i pozivanje tuženog-protutužitelja na vrijeme od 1966. do 19.07.2011. godine kada su otac i majka parničnih stranaka svojim sinovima, parničnim strankama i sinu A., ugovorom o darivanju sačinjenom pred notarom Ivanom Šarićem iz Gornjeg Vakufa-Uskoplja pod poslovnim brojem OPU-IP: ..., poklonili tačno određeni pripadajući dio svojih nekretnina. Stoga prvostupanjski sud ispravno u presudi na stranici 8. zaključuje da se tuženom-protutužitelju u dosjelogost ne može uračunati vrijeme od 1966. pa do 2011. godine. Sud je ispravno i temeljem dokaza u spisu i u skladu sa odredbama Zakona o parničnom postupku zaključio da su poslužna i povlasna nekretnina do 2011. godine bile u isključivom vlasništvu oca parničenih stranaka pa se tuženi-protutužitelj ne može pozivati na taj period kao period u kom je on imao isključivi posjed, te da nije protekao rok za sticanje služnosti dosjelošću jer je cijepanje osnovne parcele ... k.o. G. V. izvršeno tek 2011. godine. Dakle, po izvedenim materijalnim dokazima dokazano je da su dana 19.07.2011 . godine otac i majka parničnih stranaka svojim sinovima poklonili tačno određeni pripadajući dio svojih nekretnina, pa je majka parničnih stranaka znala kome šta pripada, jer je poslije po ugovoru izvršeno cijepanje radi gradnje kome se nije protivila, kao niti

tuženi/protutužitelj. U tom svjetlu treba posmatrati sadašnji pristup majke parničnih stranaka i njen pristrasan iskaz u korist tuženog/protutužitelja sa kojim živi u zajednici života. Tužitelj/protutuženi je na svom darovanom dijelu odmah pristupio pribavljanju dokumentacije pa je prije svega pribavio glavni zajednički projekt objekta od juna 2012. godine, a potom rješenja o odobrenju za gradnju Službe za urbanizam, građevinarstvo i prostorno planiranje Općine Gornji Vakuf-Uskoplje broj ... od 04.07.2012. godine, rješenje o odobrenju za upotrebu Općine Gornji Vakuf-Uskoplje Općinskog načelnika broj ... od 09.07.2012. godine. Nepobitno je dokazano da je po navedenoj izvedbeno tehničkoj dokumentaciji tužitelj/protutuženi i izgradio sporne stepenice koje su projektovane i u skladu sa projektom i izgrađene i da tuženi/protutužitelj nije stekao nikakva prava. Obzirom na prednji dokaz - ugovor o darovanju OPU-IP: ... od 19.07.2011. godine parnične stranke se ne mogu pozivati na period dosjelogosti njihovog pretka nakon objektivizacije pripadajućih dijelova i činjenice zakonite gradnje stepeništa po tužitelju/protutuženom. Tuženi/protutužitelj je zloupotrebom povjerenja svog brata da će otvoriti ulaz u svoju kuću u skladu sa zajedničkim glavnim projektom objekta od juna 2012. godine i zamolbom da koristi sporne stepenice jer će izgradi svoj ulaz u kuću, koji nikada nije izgradio, već se na otkaz i opomenu tužitelja/protutuženog oglušio. Jasno je iz navedenih razloga da tuženi/protutužitelj nije dosjelošću mogao zasnovati bilo koju stvarnu služnost pa niti onu iz protutužbenog zahtjeva.

Nakon što je ispitao presudu prvostupanjskog suda u onom dijelu u kome se žalbama pobija, u granicama razloga iz žalbi, kao i po službenoj dužnosti sukladno odredbi člana 221. Zakona o parničnom postupku („Sl. novine F BiH“ br. 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15), ovaj sud je odlučio kao u izreci iz slijedećih razloga:

Iz stanja spisa i činjeničnih utvrđenja prvostupanjskog suda proizilazi da je prednik parničnih stranaka otac M. Dž. 1966. godine kupio parcelu k.č ... na kojoj je bila 1960. godine sagrađena porodična kuća sa pomoćnim objektima (štalom) i spornim stepenicama, da je tužitelj S. Dž. nakon ženidbe 1993. godine uz dozvolu svojih roditelja na temeljima stare štale bespravno započeo sa izgradnjom svoje kuće i dogovorio sa roditeljima da kuću jednim bočnim zidom nasloni na kuću svojih roditelja i da koristi njihov ulaz sa stepeništem i verandom kao ulaz u svoju kuću, da je tužitelj-protutuženi u svoju kuću uselio po završetku izgradnje 1999. godine, a u tijeku izgradnje kuće je obnovio i proširio postojeće stepenice za pola metra prema svojoj kući, da je otac parničnih stranaka u 2011. godini sa svojim sinovima zaključio darovni ugovor i na osnovu ovog ugovora je izvršena dioba odnosno cijepanje parcele k.č ... tako da je tužitelju pripala novoformirana parcela k.č. ... na kojoj je sagrađena njegova porodična kuća i na kojoj se nalaze i sporne stepenice koje su parnične stranke sve proteklo vrijeme zajednički koristile za ulaz u svoje stambene objekte, a parcela označena kao k.č. ... na kojoj se nalazi porodična stambena zgrada je pripala tuženom N. Dž.. Također je utvrđeno da parnične stranke (kao i njihov brat A. kojem je diobom pripala parcela k.č. ... i na kojoj se nalazi njegova kuća), za pristup svojim kućama od javnog puta koriste zajednički pristupni put označen kao k.č. ... koji je njihovo suvlasništvo (1/3). Granica ovog zajedničkog puta ide uz same temelje kuće tuženog N., a od kuće tužitelja S. je odmaknuta nekih metar i pol, granica između parcela parničnih stranaka je zajednički zid njihovih kuća tako da se sporne stepenice nalaze između kuća parničnih stranaka i zajedničkog zida, ove stepenice (tri stepenika sa podestom ispred ulaznih vrata u kuće parničnih stranaka) su sada široke 1,75 cm

(proširene ranije od strane tužitelja-protutuženog prilikom izgradnje njegove kuće). Iz materijalnih dokaza u spisu predmeta (građevinsko-tehničke dokumentacije koja datira iz 2012. godine) može se zaključiti da je tužitelj-protutuženi legalizirao bespravno sagrađeni stambeni objekat.

Tužbeni zahtjev tužitelja je usmjeren na ukidanje prava služnosti prolaza preko spornih stepenica, uz navode da svakodnevnim korištenjem i prelaženjem preko ovih stepenica tuženi pričinjava štetu tužitelju, te da tuženi ima drugi prikladniji ulaz u svoju kuću. Protutužbeni zahtjev tuženog je usmjeren na utvrđivanje prava služnosti prolaza preko spornog stepeništa temeljem dosjelnosti radi upisa ovog prava u zemljišne knjige. Presudom prvostupanjskog suda odbijen je i tužbeni zahtjev tužitelja i protutužbeni zahtjev tuženog.

U razlozima za odluku kojom je odbijen tužbeni zahtjev tužitelja prvostupanjski sud je u bitnom naveo da je ocjenom subjektivnih dokaza (saslušanjem parničnih stranaka i svjedoka) na nesumnjiv način utvrdio da prilikom gradnje kuće tužitelja, kao ni prilikom legalizacije njegovog objekta i cijepanja matične parcele k.č. ..., nije bilo dogovora između parničnih stranaka i njihovog oca da tuženi sebi gradi drugi ulaz u porodičnu kuću koju mu je otac poklonio, da su nastavili da se koriste zajednički ovim stepenicama za ulaz u svoje kuće, da se tuženi i danas koristi stepenicama za ulaz u svoju kuću koje su sastavni dio njegove kuće, da tužitelj nije dokazao da tuženi ima drugi povoljniji ulaz u svoju kuću, niti je dokazao koju štetu on trpi što tuženi ovim stepenicama svakodnevno ulazi u svoju kuću. Pozivajući se na odredbu člana 270. Zakona o stvarnim pravima kojom su regulirani razlozi za prestanak prava služnosti ukidanjem služnosti (ukoliko služnost izgubi razumnu svrhu i ako sud utvrdi da postoji drugi prikladniji ili jednako prikladan prilaz povlasnoj nekretnini kojim se vlasniku poslužnog zemljišta čini manje štete), prvostupanjski sud je konačno zaključio da nisu ispunjeni uvjeti za ukidanje prava služnosti kako je to tužitelj u tužbi tražio, jer je u ovom postupku očito da je razumno da se tuženi za ulaz u svoju kuću koristi dijelom stepenica koje su sagrađene 1960. godine (kada i kuća), da tuženi drugog prikladnijeg ulaza u svoju kuću uopće nema, a da je tužitelj s razlogom ove stepenice prilikom gradnje svoje kuće proširio za pola metra koliko mu je i potrebno da uđe u svoju kuću.

Po nalaženju ovog suda, pravilna je odluka prvostupanjskog suda kojom je odbijen tužbeni zahtjev tužitelja za koju odluku je prvostupanjski sud dao jasne, određene i dovoljno obrazložene razloge. Pravilnost ovakve odluke opravdavaju činjenična utvrđenja prvostupanjskog suda iz kojih nesumnjivo proizilazi da predmetna služnost nije izgubila svoju svrhu (sporne stepenice su sagrađene 1960. godine kada i porodična kuća koju je 1966. godine kupio prednik-otac parničnih stranaka i preko ovih stepenice se sve do danas ulazilo i ulazi u ovu kuću koja je 2011. godine darovnim ugovorom pripala u vlasništvo tuženom). Okolnosti da je tužitelj prilikom izgradnje svoje kuće čiji bočni zid je naslonio na zid porodične kuće koja je sada vlasništvo tuženog, obnovio i proširio stepenice za pola metra u pravcu svoje kuće, kao i da se stepenice nalaze na zemljištu čiji vlasnik je postao tužitelj na osnovu darovnog ugovora od 2011. godine, ne predstavljaju razloge kojim bi se moglo opravdati ukidanje služnosti, pogotovo uz nedokazane tvrdnje da tuženi svakodnevnim korištenjem i prelaženjem preko stepenica pričinjava štetu tužitelju, da je od ranije postojao dogovor i obećanje tuženog da će sebi otvoriti drugi ulaz, kao i da takav ulaz kao prikladniji za tuženog postoji.

Kako žalbenim navodima tužitelja nije dovedena u pitanje pravilnost odluke prvostupanjskog suda kojom je odbijen tuženi zahtjev tužitelja, ovaj sud je primjenom odredbe člana 226. Zakona o parničnom postupku odbio žalbu tužitelja kao neosnovanu i u stavu 1. izreke potvrdio presudu prvostupanjskog suda.

Nasuprot tomu, prvostupanjski sud je donio nepravilnu odluku kojom je odbijen protutužbeni zahtjev tuženog. Naime ovakvu svoju odluku prvostupanjski sud je zasnovao na stajalištu da se tuženi ne može pozivati na dosjelost niti računati vrijeme njegovog pretka (oca) prije zaključenja ugovora o darovanju od 19.07.2011. godine.

Naime, kod činjeničnih utvrđenja da je prednik - otac parničnih stranaka 1966. godine kupio parcelu k.č ... na kojoj se nalazila porodična kuća sa stepenicama i sa svojom porodicom uselio u kuću, da je tužitelj u svoju kuću koju je bespravno sagradio na parceli svog oca i uz bočni zid njegove porodične kuću uselio 1999. godine, da je tuženi ostao u porodičnoj kući svog oca u kojoj stanuje i danas sa svojom porodicom i majkom, da su parnične stranke sporne stepenice zajednički koristile cijelo proteklo vrijeme i preko njih ulazile u svoje kuće, a tuženi i u svoj podrum, onda se može zaključiti da je tuženi temeljem dosjelosti stekao pravo služnosti prolaza spornim stepenicama. U vrijeme dosjelosti tuženom se ima računati i vrijeme prije zaključenja darovnog ugovora u 2011. godini, jer je ovim ugovorom samo formalno pravno ozvaničeno faktičko i stvarno stanje na terenu koje datira još od izgradnje kuće tužitelja, u čijem svjetlu treba promatrati i svrhu i namjenu stepenica koja se nije dovodila u pitanje za života prednika i darodavca parničnih stranka, te se u svezi s tim ima cijeliti i osnovanost protutužbenog zahtjeva tuženog, koji sada kada mu tužitelj osporava prolaz preko stepenica, ima pravni interes da se stvarna služnost, čije ukidanje je tužitelj zahtijevao tužbom, upiše u zemljišne knjige.

Slijedom izloženog, ovaj sud je pravilnom primjenom materijalnog prava na činjenično stanje kako ga je utvrdio prvostupanjski sud temeljem odredbe člana 229. stav 1. točka 4. Zakona o parničnom postupku preinačio presudu prvostupanjskog suda u stavu 2. izreke i usvojio protutužbeni zahtjev tuženog.

Kako je prvostupanjska presuda djelomično preinačena, ovaj sud je primjenom odredaba člana 397. stav 2. u svezi sa članom 386. stav 1. Zakona o parničnom postupku tuženom koji je sa protutužbenim zahtjevom u cijelosti uspio u parnici dosudio cjelokupne troškove postupka prema postavljenom zahtjevu. Troškovi tuženog se odnose na sastav odgovora na tužbu sa protutužbom i pristup na pripremno ročište od 10.03.2023. godine u iznosima od po 240,00 KM, sudjelovanje na uviđaju od 19.05.2023. godine u iznosu od 180,00 KM, sa PDV-om 17 % za navedene radnje u iznosu od 112,20 KM, zatim, pristup na glavnu raspravu od 27.11.2023. godine u iznosu od 240,00 KM, na nastavke glavne rasprave od 14.12.2023. i od 11.01.2024. godine u iznosima od po 120,00 KM i na sastav žalbe na prvostupanjsku presudu u iznosu od 300,00 KM, što ukupno iznosi 1.266,60 KM. Tuženom nije priznat PDV za radnje obavljene po novom punomoćniku Almi Jusufbegović, jer se u spisu predmeta ne nalazi uvjerenje o upisu ovog punomoćnika – advokata u registar obveznika indirektnih poreza.

Predsjednik vijeća
Senad Begović

